11/06/2024

Άγιος Λουκάς ο Ιατρός επιστήμη και θρησκεία

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

Άγιος Λουκάς Αρχιεπίσκοπος Κριμαίας ο Ιατρός.

(Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)

«Όταν εξετάζουμε τη σύγχρονη επιστήμη όπως αυτή δημιουργήθηκε από επιστήμονες σαν τον Λαμάρκ και τον Δαρβίνο, βλέπουμε την αντίθεση και θα έλεγα την απόλυτη ασυμφωνία που υπάρχει μεταξύ επιστήμης και θρησκείας σε θέματα που αφορούν τα βασικότερα προβλήματα της ύπαρξης και της γνώσης. Γι' αυτό, νους φωτισμένος και λογικός δεν μπορεί να δέχεται ταυτόχρονα και το ένα και το άλλο και πρέπει να επιλέξει μεταξύ θρησκείας και επιστήμης».

Τα λόγια αυτά τα έγραψε 65 χρόνια πριν ένας γνωστός Γερμανός ζωολόγος, θερμός οπαδός του Δαρβίνου, ο Γέκκελ στο βιβλίο του «Τα μυστικά του κόσμου» που γνώρισε μεγάλη επιτυχία και όπως φαινόταν απέδειξε ότι η πίστη είναι ένας παραλογισμός.

Λέει, λοιπόν, ο Γέκκελ ότι κάθε άνθρωπος με φωτισμένη διάνοια πρέπει να διαλέξει μεταξύ επιστήμης και θρησκείας και να ακολουθήσει είτε το ένα είτε το άλλο. Και

θεωρεί απαραίτητο να αρνηθούν αυτοί οι άνθρωποι την θρησκεία διότι ένας άνθρωπος λογικός δεν μπορεί να αρνηθεί την επιστήμη.

Πραγματικά αυτό είναι απαραίτητο; Όχι, καθόλου, διότι γνωρίζουμε ότι πολλοί και μεγάλοι επιστήμονες ήταν ταυτόχρονα και πολύ πιστοί άνθρωποι. Τέτοιος ήταν για παράδειγμα ο Πολωνός αστρονόμος Κοπέρνικος που έθεσε το θεμέλιο όλης της σύγχρονης αστρονομίας.

Ο Κοπέρνικος δεν ήταν μόνο πιστός αλλά ήταν και κληρικός. Ένας άλλος μεγάλος επιστήμονας, ο Νεύτων, πάντα όταν έλεγε τη λέξη Θεός έβγαζε το καπέλο του. Ήταν πολύ πιστός άνθρωπος.

Ένας μεγάλος βακτηριολόγος της εποχής μας και σχεδόν σύγχρονός μας, ο Παστέρ, που έθεσε τις βάσεις της σύγχρονης βακτηριολογίας, όλα τα επιστημονικά του έργα άρχιζε με τη θερμή προσευχή στον Θεό.

Πριν 10 χρόνια άφησε αυτή τη ζωή ένας μεγάλος επιστήμονας και συμπατριώτης μας, ο φυσιολόγος Παυλόβ, που ήταν δημιουργός της καινούριας φυσιολογίας του εγκεφάλου. Ήταν και αυτός πολύ πιστός άνθρωπος.

Θα τολμούσε, λοιπόν, ο Γέκκελ να πει ότι αυτοί οι άνθρωποι δεν έχουν φωτισμένη διάνοια επειδή πιστεύουν στον Θεό;

Τι συμβαίνει λοιπόν; Γιατί και σήμερα υπάρχουν, και τους γνωρίζω προσωπικά, μερικοί επιστήμονες καθηγητές πανεπιστημίου που είναι πολύ πιστοί άνθρωποι;

Γιατί την θρησκεία δεν την αρνούνται όλοι οι επιστήμονες αλλά μόνο ένα μέρος τους που έχουν τρόπο σκέψεως όμοιο μ’ αυτόν που έχει ο Γέκκελ;

Γιατί αυτοί οι άνθρωποι πιστεύουν μόνο στην ύλη και αρνούνται τον πνευματικό κόσμο, δεν πιστεύουν στη μετά θάνατον ζωή, δεν δέχονται την αθανασία της ψυχής και βεβαίως δεν δέχονται την ανάσταση των νεκρών.

Λένε ότι η επιστήμη τα καταφέρνει όλα, ότι δεν υπάρχει στην φύση μυστικό που η επιστήμη δεν μπορεί να ανακαλύψει.

Εμείς τι μπορούμε να απαντήσουμε σ’ αυτά;

Θα τους απαντήσουμε το εξής: Έχετε απόλυτο δίκαιο. Δεν μπορούμε να περιορίσουμε την ανθρώπινη διάνοια που ερευνά την φύση. Ξέρουμε ότι σήμερα η επιστήμη γνωρίζει μόνον ένα μέρος απ’ αυτά που θα έπρεπε εμείς να ξέρουμε για την φύση. Γνωρίζουμε επίσης ότι οι δυνατότητες της επιστήμης είναι μεγάλες.

Σ’ αυτό έχουν δίκαιο και δεν το αμφισβητούμε.

Τι λοιπόν αμφισβητούμε εμείς;

Γιατί δεν αρνούμαστε την θρησκεία όπως το κάνουν αυτοί και δεν την θεωρούμε αντίθετη προς την επιστημονική γνώση;

Μόνο γιατί με όλη την καρδιά μας πιστεύουμε πως υπάρχει ο πνευματικός κόσμος.

Είμαστε σίγουροι πως εκτός από τον υλικό κόσμο υπάρχει άπειρος και ασύγκριτα υψηλότερος πνευματικός κόσμος. Πιστεύουμε στην ύπαρξη των πνευματικών όντων που έχουν διάνοια πολύ πιο υψηλή από ότι έχουμε εμείς οι άνθρωποι.

Πιστεύουμε, με όλη την καρδιά μας, ότι πάνω απ’ αυτό τον πνευματικό και τον υλικό κόσμο υπάρχει Μέγας και Παντοδύναμος Θεός.

Αυτό που εμείς αμφισβητούμε είναι το δικαίωμα της επιστήμης να ερευνά με τις μεθόδους της τον πνευματικό κόσμο. Διότι ο πνευματικός κόσμος δεν ερευνάται με τις μεθόδους που ερευνούμε τον υλικό κόσμο. Οι μέθοδοι αυτές είναι εντελώς ακατάλληλες για να ερευνούμε μ’ αυτές τον πνευματικό κόσμο.

Από πού γνωρίζουμε ότι υπάρχει ο πνευματικός κόσμος;

Ποιος μας είπε ότι υπάρχει;

Αν μας το ρωτήσουν οι άνθρωποι που δεν πιστεύουν στη θεία αποκάλυψη θα τους απαντήσουμε το εξής, «μας το είπε η καρδιά μας».

Διότι υπάρχουν δύο τρόποι το να γνωρίσει κανείς κάτι, ο πρώτος είναι αυτός για τον οποίο μιλάει ο Γέκκελ και τον οποίο χρησιμοποιεί η επιστήμη για να γνωρίσει τον υλικό κόσμο.

Υπάρχει όμως και ένας άλλος τρόπος που η επιστήμη δεν τον ξέρει και δεν θέλει να τον ξέρει. Είναι η γνώση μέσω καρδιάς.

Η καρδιά μας δεν είναι μόνο το κεντρικό όργανο του κυκλοφοριακού συστήματος, είναι και όργανο με το οποίο γνωρίζουμε τον άλλο κόσμο και αποκτάμε την ανώτατη γνώση. Είναι το όργανο που μας δίνει την δυνατότητα να επικοινωνούμε με τον Θεό και τον άνω κόσμο. Σ’ αυτό μόνο εμείς διαφωνούμε με την επιστήμη.

Εκτιμώντας τις μεγάλες επιτυχίες και τα κατορθώματα της επιστήμης, καθόλου δεν αμφισβητούμε την μεγάλη της σημασία και δεν περιορίζουμε την επιστημονική γνώση. Εμείς λέμε μόνο στους επιστήμονες, «δεν έχετε εσείς την δυνατότητα με

τις μεθόδους σας να ερευνάτε τον πνευματικό κόσμο, εμείς όμως μπορούμε να το κάνουμε με την καρδιά μας».

Συνεχίζεται

Απόσπασμα από το βιβλίο του Αγίου Λουκά Αρχιεπισκόπου Κριμαίας του Ιατρού, «Λόγοι και ομιλίες», των εκδόσεων Ορθόδοξος Κυψέλη.